

LETTERS PATENT APPEAL

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ.

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 35 ਆਫ 1962

ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III)-ਸੈਕਸ਼ਨ 236 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟਿਡ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ, ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੁਕਮ-ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ-ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ 48 'ਹਾਂ' ਜਾਂ 'ਨਹੀਂ' ਨਾਲ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ-ਕੀ ਅਯੋਗ-ਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ-ਕੀ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਹੋਰ ਸੈਕਸ਼ਨ-ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਨਿਯਮ-ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 236 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੰਜ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ, ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ

ਨਜਿੱਠਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਥੇ ਹੇਠ ਧਾਰਾ 236 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 48 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਤੁਰੰਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਸਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਰਤੇ ਗਏ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਿਸ਼ਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਦੂਸਰੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਵਵਿਆਪਕ ਉਪਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਕਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੋ ਵਿਧਾਨਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ

ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਆਖਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਪਰੀਤ ਇਹ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਦੁਆਰਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਲਟ ਜਾਂ ਉਲਟ ਇਲਾਜ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਰਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਤੋਪ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। .

7 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ ਦੁਆਰਾ, 1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1503 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਬੀ.ਆਰ. ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਐਚ.ਐਸ. ਦੁਆਬੀਆ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

JUDGMENT

DUA, J.-ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 236 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 20 ਜਨਵਰੀ 1961 ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨਾਭਾ ਦਾ 11 ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। 4 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੀਤ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। - ਮਿਊਂਸਪਲ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 47 ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਹੋਈ

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੋਟਿੰਗ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ "ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਸੀ। . ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ 7 5 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। 18 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਧੀਵਤ ਗਜ਼ਟਿਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 236 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, 4 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਨਾਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ" ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਨੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਨਾਭਾ, ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਚੁਣੋ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ: (i) ਕਿ 4 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ. ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ

(ii) ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵੋਟਿੰਗ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

(iii) ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ "ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ।

(iv) ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਚੋਣ ਗਜ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 236 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(v) ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ

(vi) ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮਾੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਨਿਯਮ 48 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਰੋਧੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ/ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਵੇ। ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 237 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਸਖਤੀ ਨਾਲ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ

ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਿਯਮ 2(i) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ "ਚੋਣ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਨਿਯਮ 52 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 53 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ. ee ਨਿਯਮ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ. ਨਿਯਮ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ, ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 236 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 48 ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਿ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਾਲ ਦਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਰਾਦੇਸ਼ਿਆਮ ਖਰੇ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ

ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ-ਨੋਟ (ਬੀ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੈਰੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"ਸੈਕਸ਼ਨ 53-ਏ (1922 ਦੇ ਸੀਪੀ ਅਤੇ ਬੇਰਾਰ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ 2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਵਿਦਵਤਾ ਵਾਲੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਨੇ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 48 ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਲੜੀਵਾਰ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਰਿੱਟ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 240 ਅਤੇ 258 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ। ਐਕਟ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1952 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 240 ਜੋ ਕਿ 519 ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਲੱਭਦਾ ਹੈ

"ਨਿਯੰਤਰਣ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ XII ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਰਣ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 258, ਐਕਟ ਦਾ ਆਖਰੀ ਭਾਗ, "ਮਿਊਨਿਸੀਪਲ ਚੋਣ ਪੁੱਛਗਿੱਛ" ਦੇ ਅਧਿਆਇ XIV ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 246 ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਚੈਪਟਰ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, "ਚੋਣ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ। ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਤਫਾਕਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 255 ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਹੁਣ ਭਾਗ II, ਇਸ ਦਾ ਨਿਯਮ 47 ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ 48 ਅਤੇ 49 ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਆਦਿ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 50 ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿ ਆਮ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਭਾਗ III ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮ 52 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨਿਯਮ 56 ਤੋਂ 67 ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 67 ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 68 ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 69 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਨਿਯਮ 2 (i) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਚੋਣ" ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ "ਕਮੇਟੀਆਂ" ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਤੋਂ 19 "ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਤੋਂ 24 "ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਹਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ

ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਚੋਣਾਂ, ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਅਤੇ XIV ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੀ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਜੋ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਹਾਂ। ਵਿਦਿਅਕ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਝਿਜਕਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਝਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਅੰਤਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੰਜ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿੱਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਦੇਸ਼ਿਆਮ ਖਰੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇਰਾਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੋਵੇ। ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਵਿਵਾਦ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 236 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਭਾਗ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"236 (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ

ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

(2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 232 ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(3) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, "ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਤੱਥ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਓ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੋ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਰਤੇ ਗਏ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 236 ਦੇ ਅਸਲ ਵਿਧਾਨਕ ਅਰਥ, ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ। ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੰਤਰ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਗੰਜਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਨਕ ਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ

ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚ ਸਕੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੇ ਮਖੌਟੇ ਹੇਠ ਧਾਰਾ 236 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹਨ? ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ? ਮੇਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XIV ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਠੋਰਤਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ-ਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਚਿੰਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਫੜਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਹੀ; ਉਸਦੀ ਇਕਮਾਤਰ ਦਲੀਲ ਧਾਰਾ 236 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਦੱਸਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣ ਨਾਲ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਸੰਗਤਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ

ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਰਮ-ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਜੋ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ-ਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਧੁ-ਮੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ. ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ

ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਇਸ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 236 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਗਿਆਯੋਗ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ। ਨਿਯਮ 48 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ:-

"48. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ 'ਹਾਂ' ਜਾਂ 'ਨਹੀਂ' ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟਾਂ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਲਟ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਹਰੇਕ ਉੱਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 48 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਚੀਜ਼ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ

ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਗੰਜੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਘੱਟ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਚੋਣ ਹੋਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਝਗੜਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੜ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵੋਟਰ ਨੂੰ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖਣਾ ਪਵੇ। ਆਪਣੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਤਾਂ ਇਹ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 39(3) ਤੋਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਉੱਤੇ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖਣਾ ਨਿਯਮ 48 ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 48 ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਮਨਾਹੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ। ਇੱਥੇ ਫਿਰ, ਸ਼੍ਰੀ

ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਨੂੰਨ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਿਕਰ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਿਸ਼ਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਦੂਸਰੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਵਵਿਆਪਕ ਉਪਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਕਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੋ ਵਿਧਾਨਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਆਖਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਪਰੀਤ ਇਹ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਦੁਆਰਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਲਟ ਜਾਂ ਉਲਟ ਇਲਾਜ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਰਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਤੋਪ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। . ਹੁਣ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 48 ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮਨਾਹੀ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

ਹੁਣ ਨਿਯਮ 48, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਫ਼ਤਰ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ "ਹਾਂ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਹੁਮਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਲਟ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸੰਕੇਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਹ ਮੈਂ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 226, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਪੰਜ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਦਫ਼ਤਰ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ

ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ । ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਨਾਭਾ, ਮਿਤੀ 4 ਮਾਰਚ, 1961 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋ, ਸੀ. ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਅਨੁਵਾਦਕ)